

talanságát boldog bizonyosság foglalja el, ha Jézus Téged is így bocsát el: „Nem messze vagy az Isten országától!”

Péter apostol értékelése múltban, jelenben egyaránt igazolást talál: „Nem adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk!” Megtartó neveink között Jézus neve a legmegtartóbb.

Jézus születését ünnepeljük. A „karácsonyi üstökös” ismét „földközelségbe” érkezett. Lelkünket karácsonyi hangulatban fűrésztli az uszályából áradó fény, muzsika, líra. Jézus ajánlja magát: szívközelségbe érkezett!!! Az ünnep csak három nap. Az üstökös tovaszáll. Az ünnepi hangulat helyét elárasztja a hétköznapi gond.

Jézus megtartó neve maradjon velünk! Fogózzunk bele, szegődjünk nyomába! Megtartó neveink között a legmegtartóbb név! Ámen.

LŐRINCZI LÁSZLÓ

JÉZUS ÚTJA

Jn 14,6

Az evangéliumban Jézus több hasonlatot mond küldetéséről. Így például az egyik helyen magát az élet vizének nevezi, egy másikon az élet kenyérének. A János szerinti evangéliumban így szól: „Én vagyok a jó pásztor. Én vagyok a feltámadás és az élet. Én vagyok az igazi szőlőtő...”

Textusunkban Jézus egyetlen rövid mondatban három dologhoz hasonlítja magát: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” Nem is hasonlat ez, több annál. Amikor valamit nemcsak hasonlítunk valamihez, hanem azonosítjuk vele, akkor nem hasonlatot mondunk, hanem úgynevezett metaforát. Így pl. amikor azt mondom, hogy édesanyám olyan, mint egy őrangyal, hasonlatot mondtam. Ha pedig így mondom, hogy édesanyám maga az őrangyal, akkor már nem hasonlatot mondtam, hanem sokkal többet: metaforát, képes beszédet, mert édesanyámat nemcsak hasonlítottam az őrangyalhoz, hanem azonosítottam vele. Jézus sem pusztán hasonlatot mondott, midőn így szólott: „Én vagyok az út...”, hanem metaforát, mert nemcsak hasonlította magát az úthoz, hanem azonosította magát az úttal. Ilyen megvilágításban textusunk mondani-valója megváltozik: elmélyül, súlya megnő, meggyőzőbbé válik.

„Én vagyok az út...” Jézus búcsúbeszédének döntően fontos kijelentése ez a mondat. Úgy történt, hogy a Mester maga köré gyűjtötte a tizenkettőt. „Elmegyek, hogy helyet készítsek nektek, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek. Hogy hova megyek, tudjátok. Az utat is tudjátok.” Monda neki Tamás: „Uram, nem tudjuk, hova mégy, mi módon tudhatjuk az utat?” Monda Jézus: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” Két kérdéssel állunk szemben: hova és milyen úton megy Jézus? Textusunk és a hozzá kapcsolódó kontextus megadja mindkettőre a vá-

laszt: Jézus Istenhez megy, aki maga a tökéletesség. Útja az igazság. „Én vagyok az út, az igazság és az élet.“ Nemcsak a maga, hanem a mindenkori hívő ember egyetemes feladatát zsúfolta bele Jézus e három szóba. Célunk: Isten, a tökéletes élet. Utunk: a jézusi igazság. Cél az út, rendeltetés és eszköz egybefogva, klasszikus tömörséggel kifejezve áll előttünk ebben a jézusi bizonyágtevésben: „Én vagyok az út.“

Képtelenség egyetlen prédikáció keretei közé belezsúfolni mind a kettőt. Ezért ez alkalommal csak az elsővel foglalkozunk: „Én vagyok az út.“ Meg vagyok győződve, hogy Jézus gondolatában az út fogalmának összes jegyei mind tudatosak voltak, midőn magát útnak nevezte. Vegyük szemügyre most az út fogalmának valamennyi jegyét, s Jézusra alkalmazva azokat mutassuk fel, hogy nekünk, kései követőknek itt és most mit akar mondani.

1. A tanítványok azt kérdezték: hova megyi Ő? Istenhez, az Atyához — hangzik a közvetett felelet. De hol van az út Istenhez? Ti tudjátok jól, hogy én vagyok az út. Semmi sem világosabb ebből, mint az, hogy Jézus nem Isten volt, hanem út Istenhez. Nem azt mondta, hogy jöjjetek hozzám, mert én isteni személy vagyok, hanem ezt: én vagyok az út. Senki sem mehet az Atyához, hanem csak énáltalam. Pl. egy hegycsúcsra ha fel akarunk jutni, nem tehetjük ezt csakis az oda vezető út igénybevételével. Ha beszélni tudna az út, joggal mondaná: Én vagyok az út, senki sem mehet napfényes, zengő csúcsra, hanem csak énáltalam. Ez a textus első nagy teológiai mondanivalója, mely szól nekünk is. Hitünk szerint senki sem mehet az életre, a tökéletességre, hanem csak Jézus útján.

2. Milyen a konkrét, valóságos út és milyen a Jézus útja? Vannak keskeny, rögös utak, s vannak széles, kényelmes műutak. Jézus útja keskeny és rögös. Nem könnyű járni rajta, nem kényelmes. Tenni, áldozni, sírni, vérezni, szenvedni és keresztet hordozni kell.

3. Az út kanyarog, aláereszkedik a völgybe, felkapaszkodik a hegyre. Jézus útján járva, a keresztény ember is alkalmazkodik a világhoz. Jézus útján járó keresztény ember alkalmazkodik az élet viszonyaihoz. A gyermekek között gyermekké lesz, a vének között ő is vénné válik, sírók, búsulók között ő is búsul és sír, nevetők között ő is nevet és jó kedve van. Egy feszületsorozatot láttam pár évvel ezelőtt képen, egy európaiat, egy kínait, egy indust és egy modern beat feszületet. Az európai feszületen Jézus európai embernek, a kínain valóságos kínai, az afrikain néger, a beat feszületen beat alakban volt ábrázolva. Én vagyok az út... Ki rajtam jár, alkalmazkodik hozzám. Nem olyan, mint a konok fenyő, mely inkább kitörik, minthogy a szelek járásához alkalmazkodjék, hanem olyan, mint a rugalmas pálma, mely odasimul okosan az idők szavához.

4. Az út nem visz, csak vezet, irányt mutat. Rajta járni nekünk kell saját lábainkon. Jézus útja is ilyen, nem visz gépiesen Istenhez, a tökéletességhez, hanem csak vezet, irányt szab. Járni rajta nekünk kell. Én vagyok az út... Erre az útra se azzal a nyílt vagy titkolt igénnyel lépjete rá, hogy az titeket karba tett kézzel személyes erőfeszítések nélkül Istenhez visz, hanem azzal az elhatározással, hogy

azon tudatosan és személyesen ti fogtok járni s a tökéletességhez napról napra közelebb jutni.

5. Az útnak az a tulajdonsága, hogy sokan járnak rajta. Az út nem magántulajdon. Azt senki magának ki nem sajátíthatja. Az út köztulajdon. Senkié és mindenkié. Mindenkinek szabad azon járni vagy nem járni. Jézus útja is köztulajdon. Egyetlen felekezeti sem állíthatja, hogy ez az út egyedül csak az övé, csak neki szabad és kell azon járni. Jézus útja nem monopólium. Fehér, fekete, sárga, református és unitárius, katolikus és ortodox mind testvérként járhatnak és kell is járniok azon. Innen az is következik, hogy Jézus útján csak az járjon, aki akar, aki szereti ezt az utat, aki hisz benne.

6. Minden út útból indul ki, és útba szalad bele. Jézus útja: a kereszténység sem elszigetelt jelenség. Utakból jött, s utakba szalad. Millió láthatatlan elágazással kapcsolódik más utakhoz és más vallásos meggyőződés hálózatához. Különböző úton keressük a tökéletességet, mégis útjaink összefonódnak, és a többi vallásokkal egyetlen nagy hálózatot képeznek, mely lejt, emelkedik, kanyarog, de végső célja egy: Istenhez, a tökéletességhez menni, vezetni az embert. Én vagyok az út... Aki az én utamon akar járni, annak tudnia kell, hogy más utak is vannak. Ki-ki szeresse a magáét, de becsülje meg a másét is.

7. Az úton nem egyenlő sebességgel haladnak az utasok. Jézus útján sem egyenlő sebességgel haladnak a tökéletesség felé. Van, aki csak néhány lépést tesz, s visszakozik, mint a gazdag ifjú; van, aki későn találja meg, de aztán mérföldes csizmákkal rohan azon, mint Pál apostol; van, aki lassan, öregesen ballag; van, aki gyorsan, vérmesen száguld; van, aki megközelíti rajta az erkölcsi tökéletességet; van, aki messze marad tőle. Én vagyok az út... Az én utam szabad út, korlátlan sebességgel szabad rajta járni. Rövid idő alatt messze-messze lehet jutni. Csak vigyázzatok: a sebességben el ne esetek, és lassúságban meg ne késsetek.

Én vagyok az út... Négy szóból álló bizonyágtevés, s benne rejlik Jézus egész élete. Ismerd meg ezt az utat, keresztény testvérem, s tanulj meg járni rajta helyesen. Ezen az úton Isten jön feléd, te meg öfeléje, s valahol a középben találkoztok. Ez a találkozás, ez a benne való megszentelődés, ez a vele való gyarapodás, gazdagodás, ez a tökéletesség, ez Isten országa. Ámen.

GELLÉRD IMRE

A PÁSZTOROK

Lk 2,8—20

Ma sem tudom pontosan miért, a karácsonyi történetből már gyermekkoromban szívem legmelegebb szeretetével a pásztorokat ajándékoztam meg. Ők voltak a legrokonszenvesebbek nekem akkor, és ma is azok. A legtöbb pozitívumot ma is az ő magatartásukból tudom kiol-